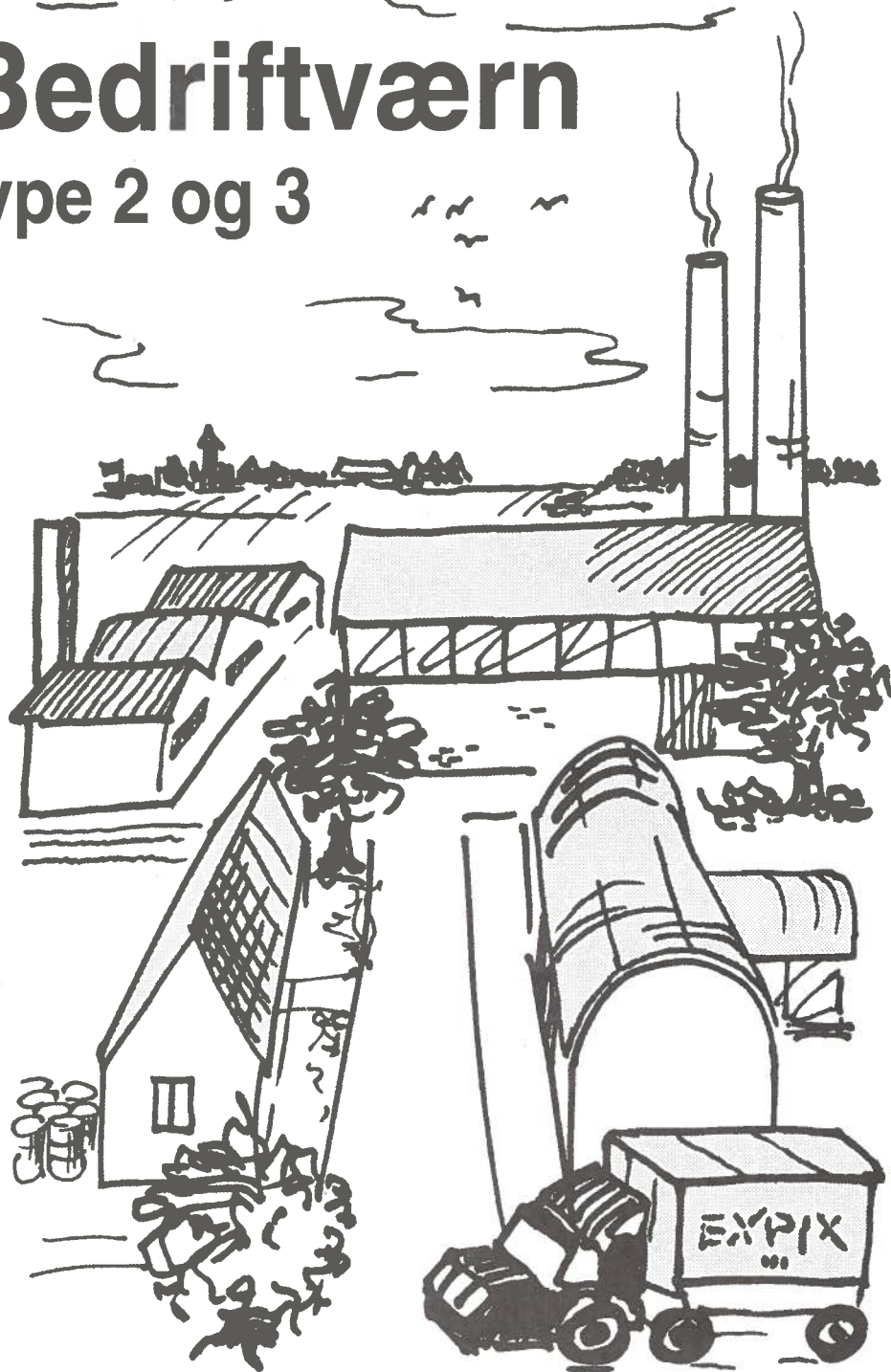

Bedriftsværn

type 2 og 3

Bedriftværn

type 2 og 3

Bedriftværn type 2 og 3

Udgivet af: Beredskabsstyrelsen

Datavej 16

3460 Birkerød

Telefon: 45 82 54 00

Telefax: 45 82 65 65

e-post: brs@brs.dk

www.beredskabsstyrelsen.dk

Oplag 3.000 (findes på www.beredskabsstyrelsen.dk)

Trykt hos Beredskabsstyrelsen

B 1872-BER/00

April 2000

Kommunalbestyrelserne kan pålægge offentlige myndigheder, institutioner og virksomheder at oprette *bedriftværn*.

Hvad er et bedriftværn?

Bedriftværnet har til opgave at gribe ind, hvis der opstår brand eller sker ulykker på virksomhedens område.

Det er virksomhedens egne medarbejdere, der udgør bedriftværnets mandskab.

Medarbejderne er allerede på stedet; de kender virksomheden godt, og dét giver bedriftværnet en evne til at arbejde hurtigt og målrettet, hvis ulykken skulle ske.

Under krise eller krig kan bedriftværnet være en nødvendighed, men dets styrke kan også udnyttes i det daglige.

Den livreddende indsats og den bedste begrænsning af skader sker altid i de første minutter efter, at ulykken er sket.

Bedriftværn betaler sig

Sker der en ulykke på virksomheden i fredstid kan brandvæsenet være fremme i løbet af maksimalt 10-15 minutter.

Under krise eller krig vil situationen være en anden:

- Der kan komme så mange skader inden for ganske kort tid, at brandvæsenet ikke vil kunne nå frem til ulykkesstedet så hurtigt som normalt.
- Det vil have stor betydning for os alle, at samfundet og hverdagen kan fortsætte, som vi er vant til. Vi har brug for at bevare produktion, service, transport osv.

Derfor er det vigtigt, at virksomheden selv er i stand til at yde en indsats, indtil hjælpen når frem.

Bedriftværn er et spørgsmål om at tage ansvar - for virksomheden og samfundet.

- og giver bonus i dagligdagen

Bedriftvænet kan være med til at øge sikkerheden i virksomheden, bl.a. ved at:

- Stå for virksomhedens interne sikkerheds- og beredskabsuddannelse.
- Planlægge og afmærke flugtveje og samlingspladser.
- Planlægge hvordan man bedst redder værdier og begrænser skader.
- Have kontakt til myndighederne, stå for de overordnede beredskabsplaner og føre tilsyn med sikkerhed og brandforebyggelse.

Hvis ulykken skulle ske, kan bedriftvænet:

- Redde menneskeliv og sikre truede maskiner, edb, sagsakter og tegninger m.v.
- Afspærre området og vise vej for brandvæsenet, når det ankommer.
- Efterslukke og bevogte skadede bygninger.

Bedriftvænet kan indgå i den almindelige sikkerhedsorganisation i virksomheden - ganske enkelt.

Hvem kan pålægges et bedriftværn?

- Offentlig myndigheder, offentlige eller private virksomheder og institutioner, der under krise og krig har **samfundsvigtige opgaver**, f.eks.: Kommunale og amtskommunale forvaltninger, ministerier, styrelser, direktorater, domstole, politiembeder, sygehuse, lufthavne og andre trafikantlæg, ambulancestationer og pengeinstitutter.
- Visse virksomheder inden for **produktion, handel, transport og service**, f.eks.: Virksomheder, der har med vejbygning, kloakker og forsyningsledninger at gøre, samt virksomheder inden for **kommunikation**, f.eks. radio/TV, telefon, fax, edb, vagt og alarmering.
- Virksomheder, der arbejder med **brandfarlige eller eksplosive stoffer eller stoffer, der kan medføre en væsentlig risiko for personer, ejendom eller miljø**, hvis der sker en ulykke. Det er virksomheder, der f.eks. arbejder med gasser, fyrværkeri eller brandfarlige væsker; eksplosivstoffer, våben, ammunition og krigsmateriel - eller genteknologi.
- Virksomheder, der ligger i et **tæt bebygget område og har en produktion eller et omfang, der kan øge risikoen for skade på omgivelserne**. Det kan f.eks. være virksomheder, der arbejder med sprøjtemaling og lakering med brandfarlige væsker, træbearbejdning og træoplæg, plast, korn- og foderstoffer og mel.

Bedriftværnets mandskab og opgaver

Der findes tre typer bedriftværn afhængig af virksomhedens størrelse og karakter. Det er kommunalbestyrelsen, der i forbindelse med pålægget fastlægger bedriftværnstypen.

Bedriftværn af type 1 er beregnet på virksomheder, hvor under 25 mennesker er beskæftiget samtidigt, mens type 2 og 3 kan pålægges større arbejdspladser.

Bemandingen ser sådan ud:

Type 2 - for virksomheder, hvor op til 100 mennesker er beskæftiget samtidigt:

- 1 bedriftværnsleder**
- 2 bedriftværnsgruppeløbere**
- 9 bedriftværnsmedarbejdere**

Type 3 - for virksomheder, hvor over 100 mennesker er beskæftiget samtidigt:

- 1 bedriftværnsleder**
- 1 stedfortræder**
- 2 bedriftværnsgruppeløbere *)**
- 9 bedriftværnsmedarbejdere *)**

*) for hver 100 samtidigt beskæftigede

Kommunalbestyrelsen kan godkende, at en virksomhed opretter et andet bedriftværn end type 1, 2, eller 3 efter virksomhedens behov.

Hvis en virksomhed f.eks. har over 500 samtidigt beskæftigede, kan bedriftværnet organiseres, så det op til de 500 ansatte ser ud som et almindeligt bedriftværn af type 3, mens den resterende del kan have et andet omfang.

Det kan også være nødvendigt at oprette specialgrupper i bedriftværnet, hvis virksomheden f.eks. arbejder med farlige stoffer.

Hvis flere virksomheder ligger i samme bygning eller meget tæt på hinanden, kan der oprettes et fælles bedriftværn. Denne løsning kan give både administrative, ledelsesmæssige og materielmæssige besparelser for virksomhederne.

Bedriftværnslederen, -grupperførere og -medarbejdere skal udpeges af virksomhedens ledelse, og de skal have visse kvalifikationer:

Lederen af bedriftværnet bør også være leder i det daglige. Både han og gruppeførerne skal kunne *grundlæggende førstehjælp og elementær brandbekæmpelse*. Desuden skal de have en god portion viden om sikkerhed og beredskab.

Over hele landet er der mulighed for at tage kurser specielt tilrettelagt for bedriftværnets medarbejdere.

Bedriftværnet skal kunne:

- Yde førstehjælp og befri personer, som er klemt fast eller spærret inde.
- Transportere tilskadekomne på bårer til sikre pladser.
- Begynde slukningsarbejdet ved brand og begrænse brandens omfang.
- Yde en første indsats ved uheld med farlige stoffer.
- Tilkaldes og fungere døgnet rundt.

En standardbedriftværnsplan kan hjælpe virksomheden med at lave en egen plan, som tager udgangspunkt i den daglige organisation. Standardplanen fås hos Beredskabsstyrelsen.

Planlægningen af bedriftværnet skal foregå i samarbejde med virksomhedens sikkerhedsorganisation eller andre beredskabsorganisationer i virksomheden. Det kan f.eks. være medarbejdergrupper, som i forvejen er på vagtordning, har bestemte opgaver i nødsituationer eller lignende.

Med en tidlig planlægning kommer bedriftværnet hurtigt på benene, og samtidig undgår virksomheden de problemer, der kan være med at anskaffe udstyr i en kriseperiode.

Hvis en virksomhed har afdelinger i flere kommuner, kan kommunalbestyrelsen ikke pålægge den at oprette bedriftværn.

I stedet skal virksomheden selv oprette et beredskab, der kan dække hele organisationen, og som opfylder kravene til et almindeligt bedriftværn.

Virksomheden kan indhente en vejledende udtalelse herom fra Beredskabsstyrelsen.

Bedriftværnets udstyr

Bedriftværnets udstyr er afhængig af hvilken type bedriftværn, der er tale om.

Her følger en liste med det udstyr, som anbefales i et bedriftværn af type 2 og 3. Listen bør betragtes som et minimumskrav.

Personlig udrustning:

- brandimprægneret arbejdstøj
- sweater eller lignende
- ragsokker
- halsklud (evt. trekantet tørklæde)
- sikkerhedsbrandstøvler (eller evt. virksomhedens anvendte sikkerhedsfodtøj)
- godkendt sikkerhedshjelm med nakkelæder (eller evt. virksomhedens anvendte sikkerhedshjelm monteret med nakkelæder)
- læderarbejdshandsker
- refleksbånd
- mærker som viser medarbejderens funktion i bedriftværnet
- lommelygte
- personlig enkeltmandsforbinding

Alle bedriftværnets medarbejdere har den samme personlige udrustning uanset hvilken funktion, de udfylder, og uanset om der er tale om bedriftværn af type 1, 2 eller 3.

Øvrigt udstyr til type 2:

Til redning og førstehjælp

4 bårer
20 tæpper
2 bærestykker

4 forbindelsestasker, hver med:

- 5 stk. kompresforbinding (7 x 7 cm)
- 10 stk. kompresforbinding (17 x 17 cm)
- 10 stk. trekantede tørklæder
- 1 universalsaks
- 1 æske sikkerhedsnåle
- 3 træklodser
- 1 blok (A6)
- 1 blyant
- 10 skadesteds kort
- 1 rulle sejlgarn (2 m)
- 1 stykke plastik (1 m²)
- 1 indholdsfortegnelse

2 sæt oppustelige bandager
10 redningslinier (13 m - af 10 mm manilla eller tilsvarende)
4 arbejdslygter
1 koben
1 stålstand (1,6 m)

1 rygsæk med håndværktøj til arbejde i træ, med:

- 1 mappe med indholdsfortegnelse
- 20 søm (4")
- 1 pose til søm
- 1 æske med plaster
- 1 rulle snor (2 mm x 1m)
- 1 feltlygte
- 2 batterier til feltlygten
- 1 line (6 mm x 5m)

- 1 hakke
- 1 skaft til hakken
- 1 spændningsviser
- 1 universaltang (isoleret)
- 1 koben (16")
- 1 line (10 mm x 13m)
- 1 håndhammer
- 1 brandmandsøkse
- 1 tæppe
- 1 feltflaske
- 1 stangsneglebor, 16"
- 1 beskytter til stangsnegleboret
- 1 stiksav.)
- 1 etui til saven
- 1 rørtang (1 1/2 ")
- 1 meterstok
- 1 tømmerblyant
- 1 skruetrækker (100 x 6,5 mm)
- 1 spidsmejsel (8")
- 1 knibtang (8")

eller værktøj, der svarer til dette.

1 rygsæk med håndværktøj til arbejde i jern, metal og sten, med:

- 1 mappe med indholdsfortegnelse
- 20 søm (4")
- 1 pose til søm
- 1 æske med plaster
- 1 rulle snor (2 mm x 1m)
- 1 feltlygte
- 2 batterier til feltlygten
- 1 hakke
- 1 skaft til hakken
- 1 line (6 mm x 5m)
- 1 universaltang (isoleret)
- 1 koben (16")
- 1 line (10 mm x 13m)

- *1 håndhammer*
- *1 brandmandsøkse*
- *1 tæppe*
- *1 feltflaske*
- *1 nedstrygerbue*
- *12 nedstrygerklinger (12")*
- *1 beskytter til nedstrygerklinger*
- *1 boltesaks (18")*
- *1 fladmejsel (8")*
- *1 skiftenøgle (8")*

eller værktøj, der svarer til dette.

Til brand

4 spandesprøjter (håndsprøjter)

12 spande

4 svabere

2 brandtæpper

1 motorsprøjte med tilhørende sugemateriel (min. 500 liter pr. minut)

- slanger, slangekurve, forgrenere, strålerør, ophalerliner og slangekroge i det antal og de størrelser, som svarer til pumpens maksimale vandydelse, afstanden til nærmeste vandforsyning og virksomhedens geografiske udstrækning

- reservevandforsyning uafhængig af offentlig vandforsyning til mindst 1 times pumpning
- brændstof til mindst 1 times pumpning.

Andet udstyr

- afstivningsmateriel i forhold til virksomhedens beskaffenhed og byggestil
- afspærrings- og afmærkningsmateriel afstemt efter virksomhedens art og geografiske udstrækning
- afdækningsplast og lign. til bekæmpelse af følgeskader (vand, sod, røg m.m.)

1 vand/støvsuger

1 dykpumpe

5 gummiskrabere

Øvrigt udstyr til type 3:

Til redning og førstehjælp

Her gælder listen for type 2 for hver 100 medarbejdere.

Til brand

Listen for type 2 svarer igen til hver 100 beskæftigede.

Antallet af pumper til bedriftværn af type 3 skal tilgodese, at der mindst skal være 500 liter pr. minut til rådighed for hver gruppe. Og der må højst være 2 grupper pr. pumpe uanset pumpens størrelse.

Reservevandforsyningen og brændstofforsyningen skal svare til 1 times pumpning med *alle* pumper.

Andet udstyr

Svarer *nøjagtig* til bedriftværn af type 2.

Er virksomheden meget stor og har over 500 samtidigt beskæftigede, bliver der lavet en individuel vurdering af, hvilken mængde og art af udstyr, der passer til netop denne virksomhed. Det kommer både an på virksomhedens karakter, beliggenhed og afstanden til brandvæsenet.

Reglerne for bedriftværn fremgår af Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 348 af 11. Juni 1998.

For flere oplysninger - spørg kommunen eller læs Beredskabsstyrelsens vejledning om bedriftværn.

B 1872-BER/2000